

การประชุมพิจารณาผลการศึกษา โดยสรรพากรภาค สรรพากรพื้นที่ที่วราชอาณาจักร
วันที่ 27 ตุลาคม 2551

มาตรการการบริหารจัดเก็บภาษีอากรประเมิน โดยศาสตราจารย์ไพจิตร โรจนวิษ

การจัดเก็บภาษีทางตรงและการจัดเก็บภาษีทางอ้อมมีผลระหว่าง poor and rich อย่างไร เพราะระบบเศรษฐกิจจะอยู่อย่างสันติ ก็ต้องมีการกระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมให้สูงสุด แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ในปัจจุบันแนวคิดที่จะจัดเก็บภาษีเปลี่ยนเป็นว่าทำยังไงก็ได้ให้เก็บภาษีให้สะดวกที่สุด ก็เลยมีแนวความคิดว่าให้ลดอัตราภาษีให้ต่ำลงมาและให้ง่ายที่สุด เมื่ออัตราภาษีต่ำกว่าเงินได้ มาตรการในการกระจายรายได้ก็ค่อยลงไป แต่การค่อยทางรายได้ของภาษีเงินได้ ซึ่งเป็นภาษีทางตรง ก็กลายเป็นการเร่งรัดจัดเก็บภาษีทางอ้อมมากขึ้น เพื่อชดเชยภาษีทางตรง แต่ภาษีทางอ้อมมีผลในการกระจายรายได้้น้อยมาก ด้วยเหตุนี้ทำให้ช่องว่างระหว่างคนรวยคนจนอยู่ห่างออกไปอีก

นอกจากนี้การแก้กฎหมายควรมีความง่ายให้ประชาชนอ่านเข้าใจ และควรลบทัศนคติที่มีความผูกพันกับภาษาที่เก่าแก่ เช่น ทวิ เทรส เบญจ เป็นต้น

ศาสตราจารย์ไพจิตร ได้อ้างอิง แนวคิดของท่านสุชาติ ชรรมาพิทักษ์กุล ดังนี้

1. ประมวลรัษฎากรเป็นกฎหมายที่ยากซับซ้อนมีการอ้างอิงกันไปมา มีข้อยกเว้นซ้อนข้อยกเว้น ในการแก้ไขกฎหมายใหม่ควรมีโครงสร้างไม่ซับซ้อน เรื่องเดียวกันก็ควรอยู่ด้วยกันไม่ควรโยกมาตรา

2. เราพูดถึงภาษีมรดก ภาษีทรัพย์สินค่อนข้างนาน ก็จะปฏิรูปในการนี้ควรจะรวมเข้ามาด้วยกันหรือไม่

3. เรื่องภาษา ภาษาที่ใช้ในประมวลรัษฎากรหรือภาษาที่ใช้ในกฎหมายลูกไม่เชิงเป็นภาษาเทคนิค แต่ระบบการเรียบเรียงค่อนข้างจะยุ่งยาก

4. ประมวลรัษฎากรที่ดีควรจะให้มีการใช้ดุลพินิจน้อยที่สุด นักกฎหมายบอกว่า “ดุลพินิจ” คือ คำที่น่ากลัวที่สุดเพราะส่วนใหญ่มักจะใช้ตามอำเภอใจ

5. เรื่องความไม่เท่าเทียมกัน เรื่องบางอย่างมีความไม่เท่าเทียมกันในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งเรื่องบางอย่างก็ไม่มี ความเท่าเทียมกันในระหว่างเอกชนด้วยกันเอง เช่น ยกเว้นให้เฉพาะสถานศึกษาของรัฐ แต่ของเอกชนเราไม่ได้ยกเว้น

นอกจากนี้ยังได้อ้างอิงถึงแนวคิดของท่านอาจารย์อื่นๆ อีก ดังนี้

1. ประมวลรัษฎากรมีมาตรา 49 ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

2. การหักค่าใช้จ่ายและการหักค่าลดหย่อนต่างๆอยากให้เกิดไปตามอัตราเงินเพื่อแต่ละปี

3. การหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา บางกรณีอาจเป็นผลให้ไม่มีการจัดเก็บระบบข้อมูลการซื้อ มาขายไป หรืองบการเงินที่ชัดเจน

4. การที่ถือตราให้สามักรรยาแยกกันยื่นรายการได้ สรรพากรจะเสียมากกว่าได้ แต่เป็นสิ่งที่ ดี เพราะทำให้ความเป็นอิสระของสามักรรยามีสูงมาก

5. กรณีนิติบุคคล การเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ใช่เป็นเพราะกรม สรรพากร แต่เป็นเพราะสังคมปัจจุบัน เนื่องจากบางครั้งอัตราภาษีสูงเกินไป ถ้าสามารถแก้ไขโดย ลดอัตราภาษีลงให้คนเสียภาษีโดยเสมอภาค ก็จะเป็นผลพวงให้เก็บภาษีได้มากขึ้น Less is more.

6. เรื่องถือตราให้บริษัทออมเงิน ถ้าหากบริษัทจ่ายเป็น capital stock ให้กับผู้ถือหุ้น แทนที่ จะจ่ายเป็นเงินปันผล กรณีนี้ภายใต้อนุวัติกรมสรรพากรถือเป็นรายได้ไม่ต้องเสียภาษี แต่ถ้าบอกว่า ไม่ใช่รายได้ทุกคนจะไม่จ่ายเป็นเงินปันผล แต่จะจ่ายเป็น capital stock เมื่อจ่ายลักษณะนี้เงินจะอยู่ ในบริษัทเพื่อพัฒนาตัวบริษัทเอง ตัวผู้ถือหุ้นก็สามารถขายหุ้นนั้น เมื่อต้องการที่จะขายเพื่อเอา รายได้ และจะไม่มีการถือตราให้ควรวรรวมกิจการ

7. เรื่องภาษีกลางปี แทนที่จะเป็นการประมาณการ ควรเป็นการนำผลกำไรปีที่แล้วมาหาร สอง จะทำให้การโต้แย้งโต้เถียงน้อยลง

8. เรื่อง transfer pricing ไม่มีกฎหมายมาตราใด ที่จะสนับสนุนให้กรมสรรพากรตรวจสอบ ผู้กระทำผิดได้ นอกจากมาตรา 65 ทวิ(3) และมาตรา 65 ทวิ(4)

9. เรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มโดยหลักค่อนข้างดี แต่มีข้อบกพร่องในเรื่องข้อปลีกย่อย

10. ระยะเวลาการอุทธรณ์การประเมิน ให้เวลาน้อยไปเพียง 30 วัน แต่กฎหมายอื่น เช่น สรรพสามิตให้ 45 วัน ดังนั้นควรกำหนดอย่างน้อย 60 วันในการอุทธรณ์

11. คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร สมควรเป็นรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นกลาง ฝ่าย ราชการ 49% บุคคลภายนอก 51% อาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีความเป็นกลางที่ดี

12. การหักภาษี ณ ที่จ่าย 12% คุณแล้วค่อยมาเรียกภาษีคืนทีหลัง จะมีปัญหาในการขอคืน มาก ถ้าหากคนนั้นออกจากประเทศไทยไป ควรเอาเป็นหลัก fix percentage

13. การทำประมวลรัษฎากรนั้นขึ้นต้นมาจากการทำเศรษฐศาสตร์มหภาค การตีความไม่ อาจเข้าใจได้โดยง่าย เพราะฉะนั้นเราจึงต้องเข้าใจทั้งเศรษฐศาสตร์และบัญชีและกฎหมาย